

Grundläggande granskning 2020

Ekerö kommun

April 2021

*Jesper Häggman
Sara Sommarin*

Innehållsförteckning

Sammanfattning med rekommendationer	03
Inledning	06
Kommunstyrelsen	10
Barn- och utbildningsnämnden	14
Byggnämnden	18
Kultur- och fritidsnämnden	22
Miljönämnden	26
Socialnämnden	30
Tekniska nämnden	34
Bilagor	39
Bilaga 1 - Styrning	41
Bilaga 2 - Kontroll och åtgärder	45

Sammanfattning med rekommendationer

Sammanfattande bedömning - Grundläggande granskning

Nämnder/Styrelse	Ändamålsenlighet	Ekonomiskt tillfredställande	Tillräcklig intern kontroll
Kommunstyrelsen	Grön	Grön	Gul
Barn- och utbildningsnämnden	Gul	Grön	Gul
Byggnämnden	Gul	Grön	Gul
Kultur- och fritidsnämnden	Gul	Röd	Gul
Miljönämnden	Gul	Grön	Gul
Socialnämnden	Grön	Grön	Gul
Tekniska nämnden	Gul	Röd	Gul

Rekommendationer

Efter genomförd granskning lämnar vi följande övergripande rekommendationer till kommunstyrelsen och samtliga nämnder:

- Säkerställ att indikatorerna som fastställs har tydliga och aktuell målvärden i syfte att underlätta uppföljning och bidra till ökad transparens i bedömning av måluppfyllelse.
- Säkerställ att bedömningar per mål görs i syfte att underlätta uppföljning och bedömning.
- Säkerställ att åtgärder för öka måluppfyllelse eller för att uppnå budget i balans vidtas då avvikelser noteras. Alternativt, se över behov att tydliggöra redovisning av vidtagna åtgärder för ökad måluppfyllelse eller budget i balans då avvikelse noteras.

Rekommendationer per styrelsen och respektive nämnd redogörs för löpande i rapporten nedan.

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har styrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder: översiktlig nivå
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin.

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2020.

Metod och avgränsning

Analys av för granskningen relevant dokumentation, främst mål och budget, delårsrapport årsredovisning protokoll m.m.. I övrigt se avsnitt "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Direktiv för ekonomi och verksamhet

I styrdokument *Bestämmelser för budget och budgetuppföljning* framgår att:

Nämndernas driftbudget

- Den av fullmäktige beslutad nettobudget för året för nämnden/styrelsen är den som är ytterst styrande. Verksamheterna inom nämndens område ska anpassas till nettobudgeten.

Rapportering

- Nämnd och styrelse ska under räkenskapsåret rapportera utfall och upprätta en prognos för helår avseende ekonomi och verksamhet per mars respektive augusti för nämndens ansvar över verksamheten som helhet och delverksamheter.
- Som komplement till redovisningen per mars och per augusti ska förvaltningarna upprätta en för nämnden översiktlig ekonomisk prognos för utgången av räkenskapsåret med jämförelse med nämndens nettobudget för året per februari, april, juli, september och oktober och som ska behandlas av respektive nämnd.

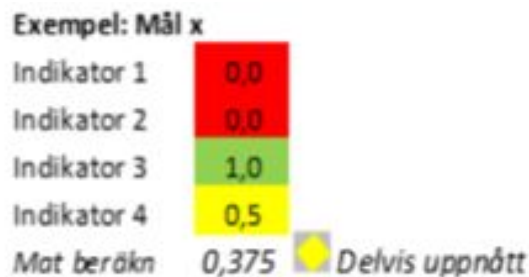
Åtgärder

- Nämnderna är ålagda att vidta åtgärder vid budgetavvikelse som kan förutses avseende delverksamhetens omfattning, inriktning, kvalitet eller anslag.

Måluppföljning

Övergripande iakttagelser avseende måluppföljning gjorda inom ramen för granskningen:

- Kommunfullmäktige beslutade 2019-04-09 § 34 om 11 övergripande mål för Ekerö kommun för hela mandatperioden. Utifrån de övergripande målen har nämnderna beslutat om nämndmål för mandatperioden 2019 - 2022. För de indikatorer som är kopplade till nämndmålen framgår en tidpunkt för när de ska vara nådda. Tidpunkterna varierar mellan 2019 - 2022. I uppföljningarna för målen 2020 noteras i ett antal fall att indikatorer, vars tidsram sträckte sig till 2019, fortfarande redogörs och bedöms.
- I flera nämnders återrapportering tydliggörs inte en bedömning av måluppfyllelse per nämndmål. Detta medför att läsaren själv behöver sammanställa resultat per indikatorerna för respektive mål utifrån ett index (se nedan) för att kunna bedöma måluppfyllelse. Beräkning av måluppfyllelse utifrån utfall för indikatorer görs enligt nedan bild:

Kommunestyrelsen

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Majoriteten av målen bedöms som uppfyllda för helår 2020.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: 41,2 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. Styrelsen uppnår i stor utsträckning mål för ekonomi och verksamheten men har inte antagit varken verksamhetsplan eller driftbudget för 2020 i separat ärende. Kommunstyrelsens mål för 2020 justeras i september 2020 vilket medför svårigheter att bedöma av kommunstyrelsen angiven måluppfyllelse. Utifrån återrapportering inom ramen för delårsrapport och per helåret bedöms det för ett antal nämndmål svårt att utläsa vilka åtgärder som föranlett bedömning av förbättrad måluppfyllelse jämfört utfallet i delårsrapporten per augusti.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att relevanta och fullödiga styrdokument antas av styrelsen..
- Säkerställ att de styrande dokument (mål, verksamhetsplan, budget etc.) som antas är ändamålsenliga för relevant verksamhetsår för att inte behöva justera i efterhand.
- Säkerställ att indikatorerna som fastställs har tydliga och aktuell målvärden i syfte att underlätta uppföljning och bidra till ökad transparens i bedömning av måluppfyllelse.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Gul	Kommunstyrelsen har ej antagit verksamhetsplan för kommunstyrelsen 2020 som separat dokument. En övergripande beskrivning av förvaltningen framgår i den kommunövergripande budgeten. Kommunstyrelsen har 2019-05-07 beslutat om mål för kommunstyrelsens verksamhet mandatperioden 2019-2022.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Gul	Kommunstyrelsens förvaltning upprättade en driftbudget för 2020 men styrelsen har inte antagit den i separat ärende. Styrelsen har dock vid sammanträde 2019-10-22 beslutat föreslå kommunfullmäktige att besluta driftbudget för år 2020 enligt bilaga. I bilagda handlingar ingår förslag till driftbudget för kommunstyrelsen.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Gul	De 40 mål som beslutades för 2019 används under 2020. Per 2020-09-22 informeras kommunstyrelsen att indikatorer uppdaterats och i ett fall fått en ny indikator eftersom det uppmärksammats att indikatorerna hänvisade till 2019.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Kommunstyrelsen har två ekonomiska mål, för vilka målnivå har fastställts för mandatperioden 2019-2022.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Samtliga mål har indikatorer men saknar i flera fall fastställt målvärde.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Direktiv för nämndens rapportering finns (se slide 3).
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Rapportering fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Per augusti bedöms 11 mål som uppfyllda. Per helår 2020 bedöms 25 mål som uppfyllda. Övergripande beskrivning av genomförda aktiviteter/åtgärder anges i samband med återsrapportering.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Per augusti bedöms 1 mål som uppfyllt och 1 som delvis uppfyllt. Per helår 2020 bedöms bägge mål som uppfyllda.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Av 40 mål bedöms 25 som uppfyllda, 11 delvis uppfyllda och 4 som ej uppfyllda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Kommunstyrelsen uppnår en positiv avvikelse mot budget om 41,2 mnkr. Nämndens ekonomiska mål uppfylls.

Barn- och utbildningsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Av 17 mål bedöms 7 som uppfyllda, 11 delvis uppfyllda och 4 som ej uppfyllda.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: 32 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. Nämnden har antagit mål och en driftbudget för 2020. Antagna mål betraktas av nämnd och förvaltning som fastställd verksamhetsplan. Separat och mer omfattande verksamhetsplan har dock ej antagit. Nämndens måluppfyllnad förbättras under verksamhetsåret. Återrapportering avseende måluppfyllelse fokuserar dock i huvudsak på utfall per indikator och i flera fall saknas redogörelse för vidtagna åtgärder för förbättrad måluppfyllelse vilket försvårar utvärdering av bedömd måluppfyllelse.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att relevanta och fullödiga styrdokument antas av nämnden.
- Säkerställ att indikatorerna som fastställs har tydliga och aktuell målvärden i syfte att underlätta uppföljning och bidra till ökad transparens i bedömning av måluppfyllelse.
- Säkerställ att åtgärder för öka måluppfyllelse vidtas då avvikelser noteras.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Gul	Nämnden behandlar 2020-03-03 § 16 ärendet: Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan 2020. Beslut inom ramen för ärendet omfattar dock endast fastställande av prioriterade mål. Dessa betraktas av berörd förvaltning som en verksamhetsplan.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog en driftbudget 2019-10-07 § 66.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har formulerat totalt 17 mål för mandatperioden 2019-2022. Av dessa är 6 prioriterade år 2020.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har inte några specifika ekonomiska mål. Att upprätthålla en budget i balans är att betrakta som mål för nämndens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Samtliga mål har indikatorer men saknar i flera fall fastställt målvärde.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Direktiv för nämndens rapportering finns (se slide 3).
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Rapportering fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Per augusti bedöms 6 mål som uppfyllda och 5 mål som ej uppfyllda. Per helår 2020 bedöms 7 mål som uppfyllda samt 4 mål som ej uppfyllda. Återrapportering fokuserar i huvudsak på utfall per indikator och i flera fall saknas redogörelse för vidtagna åtgärder för förbättrad måluppfyllelse.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	E/T	Nämnden prognostiserade inte ett underskott under året.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av 17 mål bedöms 7 som uppfyllda, 11 delvis uppfyllda och 4 som ej uppfyllda per helåret.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden uppnår en positiv avvikelse mot budget om 32 mnkr per helåret. Nämndens ekonomiska mål uppfylls därmed.

Byggnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Av 4 mål bedöms 1 som uppfyllt, 1 delvis uppfyllt och 2 som ej uppfyllda.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: 0,9 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. Nämndens måluppfyllelse påvisade brister i augusti. En tydlig koppling mellan bristande måluppfyllelse och åtgärder framkommer inte i återrapportering i samband med redovisning av utfall för nämndens mål.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att indikatorerna som fastställs har tydliga och aktuell målvärden i syfte att underlätta uppföljning och bidra till ökad transparens i bedömning av måluppfyllelse.
- Säkerställ att åtgärder för öka måluppfyllelse vidtas då avvikelser noteras.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog en verksamhetsplan 2020-03-18 §37.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog en driftbudget per 2019-09-25 §192.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har antagit 4 verksamhetsmål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har inte några specifika ekonomiska mål. Att upprätthålla en budget i balans är att betrakta som mål för nämndens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Samtliga mål har indikatorer men dessa saknar fastställt målvärde.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden ska följa upp verksamheten 3 ggr/år enligt egenupprättat direktiv.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Rapportering fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Per augusti bedöms 2 mål som delvis uppfyllda och 2 som ej uppfyllda. Per helår 2020 är 1 mål som tidigare var delvis uppfyllt blev uppfyllt men i övrigt densamma. Av rapportering i samband med redovisning av bedömd måluppfyllelse framgår inte tydligt vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå bedömd måluppfyllelse avseende samtliga mål.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Per augusti prognostiseras ett underskott om 0,5 mnkr vilket motsvarar ca 10 % av årsbudgeten. Per helåret uppgår nämndens resultat till överskott mot budget om 0,9 mnkr.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av 4 mål bedöms 1 som uppfyllt, 1 delvis uppfyllt och 2 som ej uppfyllda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden uppnår en positiv avvikelse mot budget om 0,9 mnkr. Nämndens ekonomiska mål uppfylls därmed.

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Av 16 mål bedöms 10 mål uppfyllda, 2 mål delvis uppfyllda och 4 ej uppfyllda.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Röd	Nämnden kan inte i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: -1,3 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. Vid uppföljningen per augusti framkom en bristande måluppfyllelse samt prognostiserades en negativ budgetavvikelse per helåret. Det saknas en tydlig koppling mellan bristande måluppfyllelse och prognostiserad budgetavvikelse och beslut om åtgärder.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Se över behovet att åtgärder vidtas för att nämnden ska kunna uppnå en budget i balans år 2021.
- Säkerställ att fastställda indikatorerna har aktuella och tydliga målvärden i syfte att underlätta uppföljning.
- Säkerställ att bedömningar per mål görs i syfte att underlätta uppföljning och bedömning.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog en verksamhetsplan 2019-09-25 §42.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog en driftbudget 2019-09-25 §46.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har antagit 16 övergripande mål med totalt 25 delmål kopplade till sig.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har inte några specifika ekonomiska mål. Nämndens budget är att betrakta som mål för nämndens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Samtliga mål har indikatorer men saknar i flera fall tydliga fastställda målvärden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar	
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har upprättat en instruktion för rapportering till nämnden.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Rapportering fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	<p>Det framgår ingen bedömning för de 16 målen, enbart indikatorer bedöms. Utifrån egen beräkning* var 7 mål uppfyllda, 4 mål delvis och 5 ej uppfyllda per delåret. Av 25 indikatorer var 12 uppfyllda, 3 delvis uppfyllda och 10 ej uppfyllda.</p> <p>Motivering till bedömd måluppfyllelse per indikator anges i kommentar. Av rapportering framgår dock för flera indikatorer inte vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå förbättrade måluppfyllelsen vid slutet av året (se 5a).</p>
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Nämnden prognostiserar ett underskott vid delåret per augusti. Underskottet är i huvudsak hänförligt till intäktsbortfall med anledning av pågående pandemi och bedöms därmed delvis vara utanför nämndens kontroll.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Som nämnts i 4c görs ingen bedömning per mål, enbart indikatorer bedöms. Utifrån egen beräkning* är 10 mål uppfyllda, 2 mål delvis uppfyllda och 4 ej uppfyllda per helåret. Av de 25 indikatorerna bedöms 17 som uppfyllda, 1 delvis uppfyllt och 7 som ej uppfyllda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden uppnår en avvikelse mot budget om -1,3 mnkr, motsvarande en avvikelse om cirka 2 procent mot budget. Nämndens ekonomiska mål uppfylls därmed ej.

* Vid beräkning har hänsyn även tagits till de indikatorer vars tidsram sträckte sig till 2019.

Beräkningarna har utgått ifrån kommunens index (se slide 4).

Miljönämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Av 9 mål bedöms 3 mål uppfyllda, 5 mål delvis och 1 ej uppfyllt.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: 1 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. Vid uppföljningen per augusti framkom en bristande måluppfyllelse. Trots det saknas en tydlig koppling mellan bristande måluppfyllelse och åtgärder. Huruvida nämnden förbättrar sin måluppfyllelse genom att åtgärder vidtagits är inte möjligt för oss att bedöma.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att fastställda indikatorerna har aktuella och tydliga målvärden i syfte att underlätta uppföljning.
- Säkerställ att bedömningar per mål görs i syfte att underlätta uppföljning och bedömning.
- Säkerställ att åtgärder för öka måluppfyllelse vidtas då avvikelser noteras.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog en verksamhetsplan 2020-01-29 §5.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog en driftbudget 2019-09-18 §45.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har antagit 9 mål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har inte några specifika ekonomiska mål. Att upprätthålla en budget i balans är att betrakta som mål för nämndens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	I verksamhetsplanen framgår inga indikatorer eller målvärden. Av återrapportering under verksamhetsåret framgår att indikatorer är fastställda för nämndens mål.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har upprättat direktiv omfattande tillsynsplanen, det ekonomiska utfallet och verksamhetsredovisning.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Rapportering fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Det framgår ingen bedömning för de 9 målen, enbart indikatorer bedöms per delåret. Utifrån egen beräkning* var 3 mål uppfyllda, 5 mål delvis och 1 ej uppfyllt per delåret. Vilka åtgärder som genomförts för att förbättra måluppfyllelsen per helåret framgår inte av rapportering och protokoll.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	E/T	Nämnden har inte prognostiserat ett underskott under året.

* Vid beräkning har hänsyn tagits till de indikatorer vars tidsram sträckte sig till 2019. Beräkningarna har utgått ifrån kommunens index (se slide 4).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Som nämnts i 4c görs ingen bedömning per mål, enbart indikatorer bedöms. 9 av 22 indikatorer bedöms som uppfyllda, 10 som delvis och 3 som ej uppfyllda per helåret. Utifrån egen beräkning* medför måluppfyllelse för indikatorer att 3 mål är uppfyllda, 5 mål delvis och 1 ej uppfyllt per helåret
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden uppnår en positiv avvikelse mot budget om 1 mnkr. Nämndens ekonomiska mål uppfylls därmed.

* Vid beräkning har hänsyn tagits till de indikatorer vars tidsram sträckte sig till 2019. Beräkningarna har utgått ifrån kommunens index (se slide 4).

Socialnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Majoriteten av målen bedöms som uppfyllda för helår 2020.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämnden kan i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: 9,5 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. I återrapportering avseende nämndens mål anges överlag motivering till bedömd måluppfyllelse per indikator. Denna redovisning kan med fördel förtydligas och i högre grad omfatta beskrivning av vidtagna samt planerade åtgärder för att uppnå högre grad av måluppfyllnad.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att fastställda indikatorerna har aktuella och tydliga målvärden i syfte att underlätta uppföljning.
- Säkerställ att bedömningar per mål görs i syfte att underlätta uppföljning och bedömning.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog en verksamhetsplan 2019-11-20 §70.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog en driftbudget per 2019-10-02 §97.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har antagit 15 mål för hela mandatperioden.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har inte fastställt några specifika ekonomiska mål. Nämndens budget är att betrakta som mål för nämndens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	I verksamhetsplanen framgår inga indikatorer eller målvärden. Indikatorer har dock fastställts för nämndens mål. Indikatorerna är i flertalet fall formulerade som strävansmål och inte tydligt mätbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har upprättat en instruktion för rapportering till nämnden.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Rapportering fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Per augusti bedöms 8 mål som uppfyllda och 7 som delvis uppfyllda. Per helåret bedöms 10 mål som uppfyllda samt 5 mål som delvis uppfyllda. I återrapportering anges överlag vidtagna aktiviteter samt motivering till bedömd måluppfyllelse per indikator. Denna redovisning kan med fördel förtydligas.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	E/T	Nämnden prognostiserade inte ett underskott under året.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Av 15 mål bedöms 10 som uppfyllda och 5 som delvis uppfyllda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden uppnår en positiv avvikelse mot budget om 9,5 mnkr. Nämndens ekonomiska mål uppfylls därmed.

Tekniska nämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020. Av 7 mål bedöms 2 mål som uppfyllda, 4 mål delvis och 1 ej uppfyllt.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Röd	Nämnden kan inte i rimlig grad verifiera att förvaltningen skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Resultat mot driftbudget: -39,7 mnkr. Vi noterar att nämndens budgetavvikelse inkluderar utrangeringar om 41,4 mnkr, varav 30,9 mnkr är hänförligt till utrangeringar från kommunens anläggningsregister och 10,5 mnkr som kan hänföras till projekteringskostnader för ej genomförda investeringar under åren 2016-2020.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2020. Vid uppföljningen per augusti framkom en bristande målluppfyllelse avseende verksamheten. Trots det saknas en tydlig koppling mellan bristande målluppfyllelse och vidtagna åtgärder. Vi noterar att nämnden inte prognostiserar ett underskott per helåret 2020 i samband med delårsrapport. Fastighetskontoret prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om -9,7 mnkr per helåret i samband med uppföljning per oktober. Ingen åtgärd beslutas i samband med återrapporteringen.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att nämndens prognosarbete tillser att budgetavvikelser uppmärksammas i tid och att tillämpliga åtgärder genomförs då underskott mot budget prognostiseras.
- Säkerställ att fastställda indikatorerna har tydliga och kvantifierbara målvärden i syfte att underlätta uppföljning.
- Säkerställ att bedömningar per mål görs i syfte att underlätta uppföljning och bedömning.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog verksamhetsplaner för Fastighetskontoret och Teknik- och exploateringskontoret per 2019-06-13 § 55 och § 58 för mandatperioden.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antog driftbudget för Fastighetskontoret och Teknik- och exploateringskontoret per 2019-10-03§ 75 och § 77.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Fastighetskontoret har antagit 2 mål och Teknik- och exploateringskontoret har antagit 5 mål. Totalt har nämnden antagit 7 mål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har inte fastställt några specifika ekonomiska mål. Nämndens budget är att betrakta som mål för nämndens ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Samtliga mål har indikatorer men saknar i flera fall fastställda målvärden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har upprättat direktiv för rapportering avseende Fastighetskontoret och Teknik- och exploateringskontoret.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Rapportering fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Redovisning av mål sker i separata redovisningar med fördelning på Fastighetskontoret eller Teknik- och exploateringskontoret. I ingen av redovisningarna framgår bedömning per mål. Vid granskning noteras att verksamheterna redovisar olika. Teknik- och exploateringskontoret redovisar sina 5 mål medan Fastighetskontoret redovisar samtliga av nämndens mål och indikatorer. Utifrån egen beräkning* var 1 mål uppfyllt och 6 delvis uppfyllda per delåret. I åiterrapportering anges status per indikator samt i ett par fall anges planerade åtgärder/aktiviteter framåt. Denna redovisning kan med fördel förtydligas.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	Varken Fastighetskontoret eller Teknik- och exploateringskontoret prognostiserade ett underskott per augusti. Fastighetskontoret prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om -9,7 mnkr per helåret i samband med resultatindikation per oktober. Ingen åtgärd beslutas i samband med åiterrapporteringen. Vid bokslutet uppgår Fastighetskontorets avvikelse mot budget till -38,1 mnkr och Teknik- och exploateringskontoret till -1,7 mnkr.

* Vid beräkning har hänsyn tagits till de indikatorer vars tidsram sträckte sig till 2019. Beräkningarna har utgått ifrån kommunens index (se slide 4).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Som nämnts i 4c görs ingen bedömning per mål vid uppföljning, enbart indikatorer bedöms. Utifrån egen beräkning* bedöms 2 mål uppfyllda, 4 mål delvis och 1 ej uppfyllt per helåret.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden resultat per helåret är en avvikelse mot budget om -39,7 mnkr.

* Vid beräkning har hänsyn tagits till de indikatorer vars tidsram sträckte sig till 2019. Beräkningarna har utgått ifrån kommunens index (se slide 5).

Bilagor

Bilagor

I följande bilagor redogörs revisionsfrågorna kopplade till fokusområdena *Styrning* (bilaga 1) och *Kontroll och åtgärder* (bilaga 2). Granskning dokumenterad i bilagorna är att betrakta som underlag till iakttagelser och bedömningar i rapport: Grundläggande granskning 2020.

Genomgående i bilagorna kommer en samlad bedömning att göras. Enskilda nämnder/styrelse framhålls i de fall avvikelser noteras.

Bilaga 1 - Styrning

Resultat i bilaga 1 är underlag till sammanfattande bedömning i bastjänst (slide 6 ovan).

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a</i>	Gul	Nämnderna/styrelsen kan delvis verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2020.
Ekonomiskt tillfredsställande -	-	
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1b, 2b, 3b, 4a</i>	Gul	Nämnderna/styrelsen kan delvis verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2020.

Bilaga 1 - Tilläggstjänst Styrning

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Är plan för verksamheten upprättad i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Verksamhetsplaner för nämnderna/styrelsen är upprättad i enlighet med direktiv.
	b) Är plan för verksamheten heltäckande, dvs. omfattar den nämndens samtliga verksamheter?	Gul	Nämndernas/styrelsens verksamhetsplaner är i huvudsak heltäckande och omfattar samtliga verksamheter. Vi uppmärksammar dock att flertalet nämnder antingen fastställer sina planer sent (dvs. under 2020), alt. inte som ett eget ärende. Enbart socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt tekniska nämnden antar sina planer under 2019. För kommunstyrelsen (se slide 9, fråga 1a) och barn- och utbildningsnämnden (se slide 13, fråga 1a) noteras brister i nämndernas formella hantering vid beslut av verksamhetsplaner.
2. Budget	a) Är budget upprättad i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	I direktivet för budgeten (se slide 3) fastställs att det är fullmäktiges budget som ska vara styrande för nämnderna/styrelsen. Vid protokollgranskning noteras att nämnderna beslutar om detaljbudgetar för sina verksamheter efter att fullmäktige beslutat om fördelning av budget. Vi noterar att kommunstyrelsen inte formellt antar sin detaljbudget en eget ärende (se slide 9, fråga 2a).
	b) Är budget heltäckande, dvs. omfattar den nämndens samtliga verksamheter?	Grön	Nämndernas/styrelsens budgetar är heltäckande, dvs. omfattar nämndernas/styrelsens verksamheter.

Bilaga 1 - Tilläggstjänst Styrning

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
3. Mål	a) Är målen upprättade i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Gul	<p>Mål är i huvudsak upprättades och strukturerade utifrån fastställd instruktion.</p> <p>Som noterat (se ex. slide 4) har det i samband med granskningen uppmärksammats att nämnderna och styrelsen fastställt mål och indikatorer som sträcker sig över mandatperioden. I flera fall noteras att indikatorer som är kopplade till år 2019 fortfarande bedöms. Vidare uppmärksammas att nämnderna/styrelsen inte bedömer måluppfyllnaden per mål, utan per indikator.</p> <p>Utifrån ovan beskrivning bedömer vi att svårigheter föreligger att som extern granskare uttala sig om bedömd måluppfyllelse. Redovisning avseende måluppfyllelse kan med fördel förtydligas.</p>
	b) Är målen heltäckande, dvs. omfattar de nämndens samtliga verksamheter?	Grön	Nämndernas/styrelsens mål bedöms som heltäckande.
4. Mätetal	a) Används mätetal för ekonomi, prestationer och kvalitet för att styra verksamhet och ekonomi?	Gul	I flertalet fall saknas målvärden för de fastställda mål och indikatorer. Utan tydliga måtvärden försvåras uppföljningen.

Bilaga 2 - Kontroll och åtgärder

Resultat i bilaga 2 är underlag till sammanfattande bedömning i bastjänst (slide 6 ovan).

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 1a</i>	Grön	Nämnderna/styrelsen förvaltning inom granskat område har skötts på ett ändamålsenligt sätt under år 2020.
Ekonomiskt tillfredsställande	-	
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1b, 2a-d, 3a-b</i>	Gul	Nämnderna/styrelsen kan delvis verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2020.

Bilaga 2 - Tilläggstjänst Kontroll och åtgärder

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Direktiv för rapportering	a) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt nämndens direktiv?	Grön	Nämndernas och styrelsens rapportering sker enligt upprättade direktiv (se slide 3 & fråga 4a för respektive nämnd)
	b) Är nämndens direktiv heltäckande?	Grön	I styrdokumentet <i>Bestämmelser för budget och budgetuppföljning</i> framgår direktiv för budget, rapportering och vidtagande av åtgärder (se slide 3).
2. Rapportering	a) Är rapportering till nämnden heltäckande vad gäller verksamhet?	Grön	Nämndernas rapportering bedöms i huvudsak vara heltäckande vad gäller verksamhet. Vi noterar dock att rapportering av nämndernas/styrelsens verksamheter sker i separata redovisningar (se slide 3 & 4).
	b) Är rapportering till nämnden heltäckande vad gäller ekonomi?	Grön	Rapportering till nämnderna/styrelsen gällande ekonomin är heltäckande (se fråga 4b för respektive nämnd).
	c) Används mätetal för ekonomi, prestationer och kvalitet för att kontrollera verksamhet och ekonomi?	Gul	Frågan besvaras i 4a bilaga 1. I flertalet fall saknas målvärden för de fastställda indikatorerna. Utan tydliga måtvärden försvåras uppföljningen.
	d) Fokuserar rapportering på analys av måluppfyllelse och resultat?	Gul	Flera nämnder redovisar ingen bedömning per mål utan endast per indikator, till vilken i flera fall endast en övergripande kommentar lämnas.

Bilaga 2 - Tilläggstjänst Kontroll och åtgärder

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
3. Åtgärder	a) Preciserar nämnden vid behov vad som ska göras, när det ska göras och av vem?	Röd	Se fråga 2a. Eftersom separata rapporteringar sker och en bedömning per mål inte genomgående görs är det svårt att genom löpande återrapporteringar utläsa huruvida en aktivitet beslutats m.a.a. bristande måluppfyllnad (dvs är en åtgärd) samt av vem, när och hur aktiviteten ska genomföras.
	b) Säkerställer nämnden att åtgärder genomförs enligt lämnade direktiv?	E/T	Ej tillämplig eftersom 3a bedöms som ej uppfylld (röd).